

„EDINOST“

Izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za pol leta 3.—; „ 4.50
za četrt leta 1.50; „ 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročilne se upravištvo ne osira.

EDINOST

Oglasi in oznanila se računajo po 8 nov. vsakega v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana javna zahvala, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročilno, reklamacije in inšerate prejemajo upravištvo v ulici Carintia št. 25. Odrte reklamacije se prosto pošitine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V edinost je m.č.

Vabilo na naročbo.

Ob koncu prvega četrtletja opozorujemo vse one naročnike, ki so z naročilno na dolgu, da jim bomo — dasi neradi — list vstavili, ako ne store svoje dolžnosti. Vse druge naročnike pa prosimo, da o pravem času ponove naročbo, da ne bomo imeli nepotrebnih sitnosti.

Cena listu je:

za vse leto gl. 6.—
za pol leta gl. 3.—
za četrt leta gl. 1.50

Administracija „Edinosti“.

Irredentizem.

Ruggero Bonghija prištevajo najzmernejšim elementom Italije. Bonghi je — more se reči — jedini iz stare konservativne šole, katera je pospešila današnji položaj Italije in katera je Italiji dala toliko zaslužnih mož. kakor so bili Sella, Minghetti, Lanza, Visconti-Venosta in drugi — ki še deluje v starem duhu in pod staro zastavo. On je človek, katerega radi vidijo pri dvoru, bil je učitelj kraljici za grški jezik in zgodovino, torej se ne more reči, da je preveč popularen; ali v obče cenijo njega talent in njega kulturo, koja se razseza v različne stroke ljudskega znanja; Bonghi je v najboljih odnošajih z aristokracijo uma in duha, ne samo v Italiji, ampak tudi izven Italije. On je predsednik novinarskega društva v Rimu in dasi večina ne odobruje njega nazorov, je Bonghi vendar izmed najproduktivnejših publicistov Italije. Ni vprašanja, pojavivšega se v svetu, da ne bi Bonghi v člankih o njem govoril, kateri se sicer posebno ne odlikujejo po posebnej eleganciji in gibnem slogu, a se odlikujejo

po jedrovitosti misli in kažejo človeka, ki zna misliti. V zadnjem delu napisal je nekoliko člankov v pomirjenje Italije z Sveto Stolico. Da mu je pa mogoče baviti se tolikimi in raznimi predmeti, zahvaliti se mora svojej neobičajni marljivosti in nekej posebnej metodi, katera mu dovoli, da uporabi tudi najmanje odlomke časa. Onega dne, ko je padel kot minister, v onem času, ko so razpravljali o zakonu, ki ga je strmoglavil raz ministerski stol, pisal in pripravil je prevod Platona za tisk.

To je isti človek, kateri je govoril — kakor smo že omenili — v društvu Dante Alighieri. A kako je govoril ta človek, ki zastopa skrajno desnico v razvrstitvi italijanskih strank? Govoril je tako, kakor bi govoril Imbriani, ki zastopa skrajno levico. A kaj znači to? To znači, da v Italiji vsi jednako misle o irredentizmu: ali so na desnici, ali so na levici, ali so na središču, vsi smatrajo nekatere pokrajine v Avstriji kot neosvobodjene, in do katerih ima Italija pravico po narodnem pravu. Nekateri so, mogoče, oprezniji v govoru in v uporabi fraz, ali glede misli in glede čustev ni razlike med Bonghijem, Nicotero, Cavallottijem, Imbrianijem in kakor se zovejo vsi ti italijanski državniki. Ni mnogo let od tega — ako se ne motimo bilo je leta 1884 — pisal je Brumalti v listu „Nuova Antologia“, da sti Dalmacija in Istra sad, katerega bode vtrgala Italija: samo čakati je treba, da bo zdrel ta sad.

Pri tem stanju stvari nočemo preiskavati, ali je modra in razborita politika, vsled katere je Avstrija dobra zaveznica Italiji; ali vprašati smemo in vprašati moramo: ali je modra, ali je razborita taka politika, katera podpira italijanstvo v onih zemljah, o katerih Italijani trde, da imajo neko pravo do njih?

Dokler gospoduje po šolah in uradih Istrskih italijanski jezik; dokler stoje na čelu te dežele ljude, kateri se več ali manj razumejo se zagovorniki italijansčine; dokler imenujejo predsednikom deželnemu zboru moža, ki se odlikuje le po svojej intoleranci in italijanski strankarstvu; dokler se koketira z italijanskim elementom v Trstu, dočim se Hrvatoma (oziroma Slovencem. Op. ured.) v mestu in po deželi kratijo najelementarnejše pravice; dokler vzdržujejo zadarsko gimnazijo, to pravo ognjišče italijanske propagande, in ovirajo pohrvačenje uradov po Dalmaciji; dokler škofje Dalmatinski govore narodu italijanski — do tedaj ima Italija pravo, ako trdi, da sti Istra in Dalmacija italijanski zemlji. Kajti, ako smatra Avstrija sama ti deželi za italijanski — kar v svojem lastnem interesu ne bi smela — zakaj ne bi ja takimi smacrala Italija?

Bili so časi, ko se je mislilo, da Avstrija kani zspustiti pot krive politike — ali kako: z novim pogreškom — nemško politiko. Hoteli so italijansčino užugati z novo, nenaravno in absurdno agitacijo: z nemštvo. Vse hočejo, vse poskušajo, samo onega ne, kar je naravno, kar je pravedno in kar bi jedino moglo biti vspešno.

Istra in Dalmacija sti hrvatski zemlji. Uvažujte ta faktor, uvažujte to sveto, nepoprekljivo istino, in irredentizma ne bo več; in če bo tudi, se ga pa ne bode treba bati. Vi bi lahko se zedinjenjem Hrvatske postavili nasip proti vsakemu navalu, ali nečete uprav radi tega, da ugajate onim, koji delujejo v prilog irredentizma. Si moremo li misliti česa brezmiselnijšega? In vendar je tako.

Mi se irredentizma ne bojimo; pridi kar hoti: umorilo ne bode naše narodne zavesti, naše narodnosti in našega jezika.

Mi bomo ostali, kar smo, ker vemo, kako se nam je braniti. Ali pazijo naj oni, proti katerim je irredentizem naperjen, ker je tudi zdravemu razumu hrvatskemu že zoperno, opozorjati one „tretje“ na pogibelj, ki jim preti, in za njih govoriti v puščavi.

„Obzor“.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Njeg. Veličanstvo imenovalo je grofa Taaffeja kancelarjem Leopodeovega reda. Temu imenovanju pripisovati moramo veliko političko važnost, kajti priča nam, da je zaupanje Nj. Veličanstva do našega ministra-predsednika trdno in neomajeno. To bi bilo veselo znamenje za konsolidacijo političkih naših odnošajev, da je grof Taaffe jasno in dicitirano označil svoje stališče in da je potem v zmislu precizovanih svojih nazorov dosledno postopal, ne plašeč se pretenj nemško-liberalnih krivičnikov. A grof Taaffe tega ni storil. Šel je sicer z desnico, ker levica ni hotela z njim iti, a srce njegovo ostalo je do večine ledeno-mrzlo. Nogi njegovi sta se sicer opirali na desnico — morda tudi jedno oko je bilo obrnjeno do desnice, — toda drugo oko je vedno škililo tja čez proti levici. To je bila velika pogreška, ki je zakrivila, da se mej vlado in večino parlamenta ni razvilo ono razmerje, ki je potrebno, da parlamentarna mašina deluje pravilno, točno — in plodonosno. Posledica temu laviranju je žalostna nejasnost političkega položaja, tako, da živ krst ne ve, pri čem da smo. Pričakovati nam je vsakoršnih iznenadenj. Doživeli bomo morda — na vse nam je biti pripravljanim — dogodkov, kateri se nam bodo po-

PODLISTEK.

Na jadranskej obali.

Povest; pisal Slavoljub Dobrávec.

I.

„Dobro, dobro!“ — „Izvrstno, še jedenkrat!“ vpije navdušeno občinstvo v dvorani pevskega društva „Sile“, in pevci, sama slovenska, krepka, okoličanska grla, ponove:

„Morje ni jih pokopalo,
Ob pečine ni razdžalo;
Da jih videti ni več,
Te ga kriv je tuji meč.“

Ploskanje neče nehati — vse kriči: „živeli Slovenci, živio slovenski Trst!“ Tam v ozadji še nekdo zakriči, ko se je bila množica že skoro pomirila: „Prokleti pa Lahoni!“ Glasen smeh se vzbudi po sobani in oči vseh obrnejo se od odra tja v oni kot, menda bolj vsled radovednosti, kdo je s svojimi dovtipi tako ročen in umesten, nego vsled utisa, koji so naredile v na glavi izgovorjene besede. Tam v kotu stoji možiček majhne postave, s črnimi lasmi in še bolj črnimi brkami pod nosom. Na njegovem obrazu je kaj blagodejno uplivala brez slikarskega čopiča primerno razdeljena rdeča boja. Moralo mu

je biti komaj štirideset let. Prodajalnice je imel v predmestju in nekaj zemljišča. Trdili so tudi, da ima denarje na kupu, a ljudem menda ni vselej verjeti. Dobro se mu je godilo in za to se je rad šalil s svojimi kupovalci, iskreno ljubeč tlačeni svoj rod in baš tako kruto sovražec Lahone in laško sodrgo brez posla in značaja. Bil je dober in še precej zaveden Slovan. Mnogokedaj so se k njemu zatekali po dober svet in potrebnih informacij celo slovanski voditelji v mestu samem. Premda je obračal vsako reč na smeh in šalo, vendar je vsakdo lahko spoznal prenogokrat britko resnico njegovih besed, posebno glede okoličanskih razmer, še bolj pa glede okoličanskih rojakov samih. V zadregi je bil pa res danes očka Negode: tako so mu rekli in tako je bil čitati slovenski napis nad vratni prodajalnice njegove; v zadregi je bil in vendar si ni mogel kaj, da je rekel: Prokleti Lahoni! Kolikor mōči tiho izgubi in izmuzne se iz dvorane. Ker so se mej tem časom pripravljali za igro, bil je majhen oddihljaj. Za Negodetom prihiti na prosto tudi mladenič visoke vitke rasti, pravilnega, z rumenkasto brado obrobjenega lica. Na dvorišču dojde nam znanega možaka ter ga potrka na ramo, rekoč: „Kam pa, gospod Negode, kam?“

„Ej, nikamor; sram me je, gospod doktor.“ Besede: sram me je, izgovarjal je Negode tako, da je bilo lahko slišati v njih šaljivi ton. Prišlec ga pa vendar jači: „Pokaj vas bo sram? Prav ste govorili, in za pravico se ni treba nikomur sramovati. Bog vas živi!“

„Gospod doktor, nikari se ne norčujte z menoj; naši ljudje res marsikedar mislijo kakor oni osel, ki je o suši lakote pogibal: rasti trava ali pa ne, ko mene ne bo. Samo, da so danes veseli, ne mislijo ni ped pred nosom, kaj bo jutri. Če danes z veseljem in živim zanimanjem poslušajo slovenske pesmi, mislijo, da je okolu njih in pri njih rojakih vse tako vbrano, kot glasovi lepe slovenske pesmi. Stavim, če hočete, da danes mislijo premnogi tam le v dvorani, da so le oni gospodarija na svojih tleh, da niti ni mogoče, da je kleti tujec. Zato se nam pa tako gōde, gospod doktor; jaz tako sodim po svojej revnej pameti in že mnogo sem pogodil.“ Tu mu seže v besedo mladenič:

„Gospod Negode, pokaj mi rekate vedno „doktor“, ko nesem, res nesem. Sedaj sem pevovodja in rad pozabim vse, samo da kaj dosežem pri naših nevernih Tomažih, ki so navdušeni za pravo narodno stvar le tedaj, ko se pije, poje in pleše.“ To izgovorivši otre si z belo ruto

potne kaplje s čela, ter se vrne, prijemši Negodeta pod pazduho, v dvorano, kjer so že jeli predstavljati znano slovensko igro.

„Beseda“ neha, sobana se izpremeni v gostilno, vsak se zabava po svoje pri čaši pristne brežanke. Gostilničar, v dobrih in mirnih časih tudi dober in miren Slovenec, ki se pa včasih rad zvrne za dobičkom — naj bo ta že iz slovanskih žuljev ali laških slin — ta je nocoj jako zadovoljen. Vesel si mane roci ter ju briše ob bel predpasnik. Vsi prostori so natlačeni. Na desno poleg dvorane, kjer je bila ravnokar „beseda“, je manjša sobica. V njej je zbrana vsa „haut-volée“ kar je je danes tukaj. Tam za mizo sedi predsednik in zajedno pevovodja društva „Sile“, doktorand Radivoj Starič, jedini sin premožnih okoličanskih roditeljev, koje pa že krije hladna zemljica. Skoro idealno vznešenega mladeniča obdajajo odborniki in pevci, vsi so pokorni njegovemu glasu.

Začne se prosta zabava.

Lahkokrila slovanska pesem se zopet razlega iz male sobe. Močna in blagglasna so okoličanska grla, da le ne bi včasih tega lepega daru onečasčela z laškimi pouličnicami in sploh z italijanskim petjem, marveč, da bi se njihova grla vedno glasila v slavo in diko milej slovenske domovini.

kazali kot prava anomalija v konstitucionalnem življenju: da se namreč zistem premeni, a da navzlic temu ostanejo na krmilu iste osebe. Vederemo!

Član gosposke zbornice grof Alfred Potočki je umrl. Gosposka zbornica je vzprejela postavbe: o vseučiliščnem poslopju v Gradcu, o podporah Galiciji, o pupilarnej uporabi izdanih dolžnih listov češke deželne banke, in o premembi volilnega reda za državni zbor v kmečkih občinah Galicije in Češke.

Kakor „Vaterland“ javlja, sestali se bodo škofje tekom tega leta v Lincu.

„Wiener Zeitung“ priobčila je véčeraj cesarski patent, s katerim se sklicuje Moravski deželni zbor za dan 9. aprila t. l. Sklepal bo de o posojilu, ki se ima najeti za preustrojitev dolga zemljišne odveze. Nadalje priobčuje rečeni vladni list postavbo o napravi drugega tira na Gališkej Karol-Ludovikovej železnici.

„Fremdenblatt“ javlja: Češko-nemškeje spravnej konferenciji, katera se snide dne 14. aprila, predložili bodo izdelane predloge glede organizacije deželnega kulturnega sveta, deželnega šolskega sveta in o reformi deželnega volilnega reda za veleposestvo.

Nemško-liberalni listi še vedno jočejo radi izida mestnih volitev Dunajskih. Seveda iščejo povsod drugod vzrokov porazu, samo tam ne, kjer tiče. Vzroki pa leže na dlani. Kapitalistiška stranka — in ta je identiška z židovstvom — je po svojih trgovinsko-politiških načelih neusmiljeno izsesavala ubožnega obrtnika in rokodelca, da je slednjič morala nastati reakcija proti njej. Židovska-liberalna stranka zgubila je pri teh volitvah vsega vkup 7 mandatov. „Wiener Allg. Zeitung“ — pišoč o rečenih volitvah — povedala je pa vender-le par prav gorkih resnic, katere veljajo tudi za kod drugod — morda tudi kje pri nas. Ta list pravi: V nekaterih „vodjev“ očeh je volilec človek, ki začne živeti še le ob volitvah. Mnogo liberalcev misli, da zadostujejo par lepih govorov in volilnih oklicev kratko pred volitvijo. Najti je treba pot do volilcev srca, volilci bodo potem že našli pot do volišča.

Iz Zagreba došla je vest, da je bil pri dopolnitnej volitvi v Švarci voljen opozicijski član — član stranke prava — Folnegović in sicer z ogromno večino 170 proti 50 glasom. Ta izid je tim bolj simptomatičen, ker se opozicija že dolgo ni udeležila volitev.

Res, da nas tujei baš valed tega érte in zaničujejo, celo zatirajo: komu ne segajo v dno srca znane besede uprav zdaj iz več kot šesdesetih grl tu v pisanej družbi odmevajoče se pesmi:

„A, tko svoju zemlju ljubi
I tko neće biti rób,
Tomu krvnik glavu rubi,
Taj u hladan pada grob.“

Kar da so nas mamljivo doneči akordi zadržili v globino — v grob mamečega pesimizma, že nas zopet budi iste pesmi polno-zvočni refrén:

„Pojmo pjesmu, mili družu,
Pjesma nam je srca jek... srca jek.“

Dá, to nas je premnogokrat tešilo, le to krepilo; pesem slovanska nam je ostala, ona priča, da smo še Slovani. Ako so nam tujei odvzeli vse drugo, ostala nam je vender še narodna in umetna pesem; v narodnej pesmi je narodni duh, duh slovanski, ta duh razvijaj se krepko v nas, širi se mej nami in povzdigaj nas tja gori v solnéne višave čistega bratoljubja, čistega Slovanstva, da zabimo vsaj za nekaj trenutkov preperečih krivic, koje nam prouzročajo sovražni tujei navzlic v postavah zajamčenim nam pravicam, proti naravnej pravici samej....

(Dalje prih.)

Vnanje države.

Znano je, da je srbska vlada zahtevala, da Bolgarska odpozove svojega Beligradskega zastopnika Minčevića. In res je bolgarska vlada pozvala tega gospoda v Sofijo, seveda pod pretvezo, dr tam poročila. Toda prepričan je obče, da se ne vrne na svoje mesto in misli se celó, da mu ne bodo imenovali nikakega naslednika. To bi bil popolen diplomatski spor mej Bolgarijo in Srbijo. Gospodje napihnjenci v Sofiji hočejo očitno stvar tirati do skrajnosti.

Srbska skupština odobrila je zaklamacijo trgovinsko pogodbo z Rumunijo.

Berolinsko konferencijo v varstvo delalcev so zaključili. Pri zadnjem seji rekel je nemški minister Berlepsch, da konferencija ni mogla storiti mejnarodnih sklepov, a da je izrekla svoja menjenja in svoje želje. On meni, da se je našla podlaga v varstvo delalskega stanu. Minister se je konferenciji zahvalil v imenu cesarjevem na trudoljubivem in razsodnem delovanju in je izrekel željo, da bi položeno seme zorilo obilo sadu. Britanski odposlanik Gorst zahvalil se je cesarju na sklicanju konferencije, katere vspehi so izvanredni.

Proti Crispiju zbirajo se v italijanskem parlamentu hudi oblaki. Tudi demisija Rimskega mestnega sveta služi opoziciji na dobro.

Govorilo se je, da se snidejo Caprivi, Kalnoky in Crispi. „Italie“ pa meni, da ta sestanek za sedaj ne bi bil oportunen.

V Madridskeje zbornici je predlagal general Cassola, da se pokara vlado, ker je vojni minister kaznoval generala Dabana. Justični minister je trdil, da ima vlada pravico žugati oficirjem. Sagasta mu je pritrjeval. Po daljšej debati umaknil je Cassola svoj predlog.

Domače vesti.

Zaplena. Prvo izdajo denašnje številke zaplenilo nam je državno pravdnništvo zavolj vesti o porotnej obravnavi Hauserja.

Ker smo še za časa o tem poizvedeli, priredili smo drugo izdajo, da odškodujemo naše naročnike, katerim se priporočamo, da nas podpirajo, ker so stroški veliki.

„Edinost“ slovensko politično društvo za Primorsko ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 13. t. m. ob 10. uri predpoludnem v prostorih „delalskega podpornega društva“. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Posamični nasveti in želje 5. Volitev novega odbora. Kdor želi staviti interpelacije ali predloge, javiti mora to 3 dni pred zborovanjem predsedništvu društva.

Odbor pol. društva „Edinost“.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu ostalo je 35 gld. kot dohodek koncerta pevskega odseka del. podp. društva.

Za možko podružnico sv. Cirila in Metoda v Trstu nabralo se je pri volilnem shodu „delalskega podpornega društva“ v nedeljo dne 30. marca 2 gld. 79 kr. — Darovali so štirje samci pri beli mizi 1 gl. 5 kr. — Nabralo se je dne 30. marca pri balinanju 95 nvč.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti stava na Opčinah „da je naš punt in da bo partida naša“ 1 gld. — Nabralo se je dne 25. p. m. pri okroglej mizi barkovljanske gostilne „pri rumenej hiši“ 1 gld.

Mestni svet Tržaški imel je dne 31.

t. m. ob 7. uri zvečer sejo. Za razširjenje šetališča pri sv. Andreju dovolilo se je po predlogu mestnega stavbenega urada 5000 gold. Šolski odsek je predlagal, da se preide na dnevni red preko prošnje sirotišnice pri sv. Jožefu za zidanje javne kapelice. Ta predlog se ni vzprejel, ampak oni svetnika d'Angelija, da se dovoli letna subvencija 150 gld. za dobo petih let. Toda stavi se pogoj, da mora biti pouk v šoli sirotišnice v italijanskem jeziku. Proti je govoril svetnik Naberger, meneč, da po njega principijelnih nazorih ni smeti politike zanašati v cerkev in nabožne zavode. Tudi svetnik Consolo je govoril proti, češ, da šola v sirotišnici ne ugaja njegovim idealom. Svetnik R. Luzzatto je predlagal, da se prouči organizacija zastavljavnice, da bode moči pomanjšati upravne stroške in potem znižati obresti. Svetnik Combi je podpiral ta predlog ter še pridodal, da bi se preustrojili koncesijovani zastavljavni posredovalni zavodi. Poročevalec Artico odgovarja, da ni moči doseči jednostavnejše organizacije, kakor sta poročala direkcija zastavljavnice in mestnega knjigovodstva. Svetnik Brunner je menil, da ta zavod ne sme iskati dobičkov, a tudi izgube ne sme trpeti, predlaga torej, da se mestnemu knjigovodstvu naloži, da napravi projekt glede znižanja obresti. Slednjič se je vzprejel predlog svetnika dra Pitterija, da se stvar izroči nadzorovalnemu svetu zastavljavnice v pregled in poznejše poročevanje.

Koncert pevskega zbora „delalskega podpornega društva“ dosegel je popolen, sijajen vspeh. Občinstvo naše zasel je v dvorani hôtela „Europa“ vse prostore, do zadnjega; mnogi so morali zopet oditi, ker neso dobili prostora. V dvorani vladala je uprav tropična vročina, a navzlic tej vročini in neprijetnemu soparu vtrajalo je vse občinstvo do zadnje točke obsežnega, skoro da preobsežnega programa: najbolji dokaz, da smo se izborno zabavali, da je program vseskozi ugajal in da se je vršil točno in precizno. Tamburašem našim godilo se je, kakor vsakokrat: ponavljati so morali zopet in zopet. „Kolo“ — katero skladbo so drage volje pridodali — udarali so tako točno, da bi se žnjo lahko pokazali v vsakem gledališču. Kakor tamburašem godilo se je tudi pevcem: ponavljati so morali vsako pesem. „Istarska korčnica“ ugajala je posebno. Pohvaliti nam je tudi oba solista tega večera: gospodičino Umekovo in gospoda Koširja. Rečena gospodičina nastopila je prvokrat javno in pela Vilharjevo „Nezakonska mati“. Dosegla je lep vspeh. Gospod Košir pel je solo v Vilharjevem osmospevu „Mornar“. Ta gospod ima jako prijeten glas in ga je še omilil po finem nianciranju. Največiji efekt dosegel je Kocijančičev „Veneč narodnih pesmi“. Pri zadnjem cvetki v divnem tem vencu: „Ne v dajmo sel“ bilo je občinstvo kar po koncu. Seveda sta imela tudi slovenska zavest in naše rođoljubje svoj delež pri tem vspehu. Pripomniti pa nam je, da mnogi neso odobrvali, da so se pevski zbori spremljali na glasovirju. Čuli smo tudi dve deklamaciji. Gospodičina Majcenova deklamovala je Stritarjevo „Moje mu narodu“, gospodičina Hvalova pa Cegnarjevo „Kosa“. Obe gospodičini pokazali sti lep dramatišk talent in uverjeni smo, da pod razumnim vodstvom postaneti obe izborni deklamovalki. Občinstvo je deklamovalki odlikovalo. Koncert ta služi v posebno čast „Delalskemu podpornemu društvu“, njega povei osvetlili so si ta večer svoje lice. Ponosni smemo biti na tak delalski stan. Gojé naj tudi v bodoče lepo pesem, kajti pesem blaži in plemení dušo človeško. Tako bodo častili sami sebe in sveto služili svetej našej domovini. Gmotni vspeh bil je dovoljen: nabralo se je okoli 90 gold. „Družba sv.

Cirila in Metoda“, katerej je namenjena polovica čistega dohodka, dočila bo lepo, zdatno svoto. Hvala vsem, ki so k temu pripomogli!

Snujmo konsumne zadruga! Kosumne zadruga ali zadruga za trošnje (Consumvereine, società di consumo) so ona društva koja kupujejo živež, obleko in druge živjenju potrebne stvari na debelo ter jih prodajajo svojim članom na drobno. Članovi pri osnovanju enacih zadrug plačajo nek donesek; iz teh doneskov napravi se polagoma glavnica, na čije podlagi potem društvo deluje. Novi člani, pristopivši po ustanovi enake zadruga plačajo neko vpisnino, da se smejo vdeležiti zadrughnih koristi. Enake zadruga koristijo svojim članom najbolj s tem, da jih oskrbujejo z dobro in ceno robo, kajti zadruga je isto lahko cenejše prodajati, nakupivši jo na debelo; pri tem pa se mej člano razdeli tudi čisti dobiček. Enake zadruga snujejo se po vsem svetu; osobito mnogo nahaja se jih po Češkem in po Nemškem. Člani imajo pri njih dvojno korist: a) materialno, kajti dobivajo pri zadrugi živeža, obleke itd. po najnižjih cenah in čim boljše, in b) privadijo se gospodarstvu. Osobito so enake zadruga priporočevalne delalskemu stanu. Glavni apostola zadrug na Nemškem bila sta Ferd. Lassalle in Schulze Delitsch. — Potrebo in korist konsumnih zadrug so spoznali tudi tržaški Lahí, kateri so osnovali že več zadrughnih skladišč (magazzino cooperativo). Nedavno je delalska banka sklenila osnovati enako skladišče tudi pri sv. Jakobu. Malo rečemo, a da je v Trstu samem (brez okolice) kaeih 6000 slovenskih družin, zvečine delalskemu stanu pripadajočih. Delalsko podporno društvo samo ima preko 1300 udov. Koliko slovenskih delalcev je pa vpisanih pri družih delalskih društvih in kje je ves okoličanski delalski stan! Bi-li ne bilo umestno, da se slovenski delalci v Trstu tudi pogovoré ter si osnujejo velekoristno konsumno zadruga. Ves okoliš sv. Jakoba obkoljen in in obljuden je zgolj s slovenskimi družinami delalskega stanu; tam bi enaka zadruga lahko najbolj vspevala ter donášala svojim udom velicih koristi, v tem ko sedaj laške pijavke arkažo kri in odirajo slovenskega delalca. Koliko škode učinjajo našemu priprostemu delalskemu stanu nesramni židovski agenti, takozvani „škedisti“, ki nečuveno drago prodajajo svojo ničvredno šušmarijo na obroke. Se snovanjem zadrug bi se temu zlu najbolje v okom prišlo, pri tem bi se pa tudi naš delalski neodvisni stan rešil tujega upljiva in kapitala. Slovenski delalci v Trstu! oprimate se te ideje, razumnejši izmej vas pogovorite se in si osnujte prvo slovensko konsumno zadruga v Trstu, ravnajoč se po geslu: Svoji k svojim! Sicer bodemo se s tem prevažnim predmetom v kratkem še bavili.

Ignotus.

O šoli pri Sv. Križu. Upravno sodišče vrnilo je pritožbo mestnega sveta tržaškega proti odloku naučnega ministerstva, glede ustanove jedne italijanske paralelke na ljudskeje šoli pri Sv. Križu, z opombo, da z odlokom šolske oblasti se ni rušilo pravo, ker si je ta oblast pridržala pravico do ustanovljenja rečene paralelke.

Vreme. Od prošlega tedna imamo prav krasno vreme, katero nam je véčeraj nakazila ostrá burja, ali že danes je nehala in se obnovili poprejšni lepi dnevi.

„Slovanski Svet“ objavil je jako lepo pisan dopis iz Trsta, katerega hočemo ponatisniti v prihodnjem številki.

Starej „Soči“ v blagovoljno znanje, da glede poklonjene nam „domače vesti“, tičeče se nepriznati nje urednika pri Slavjanskega koncertih, spokorjeni položimo svoje orožje. Premagani smo. Na polju neprostovoljne komike priborila s

je itak že slavna „Soča“ venec zmage. Za danes jej radi privoščimo malo oddih-ljeja ter jej celo radi oproščamo vse one insulte, katere je stara teta v rečeni notici v obraz zalučala vzglednemu Tržaškemu slovenstvu. „Soča“ naj nam milostno dovoli samo kratko opombico, da v Trstu so nam dobro došle morda zajčje, kostrunove, volovske in drugih živali kože, da pa nikakor ne reflektujemo na one Goriških modrijanov.

Stara „Soča“ objavila je v zadnji številki članek, naperjen proti „aleksandrovanju“ naših deklet. Tudi mi obsojamo to „aleksandrovanje“ prav odločno in menimo, da je zadnji čas, da kompetentni krogi postavijo jezove nesrečnej maniji nekaterih naših deklet: le v Aleksandrijo, le v Aleksandrijo! Ali tudi v tem slučaju se ljuba „stara“ ne more izogniti svoji starej razvadi, kakor hitro se bavi z resnimi stvarmi — skoči namreč čez ojnice. Da na mnogih naših družinah grudi rak v pogubo Avstrije, to je pa vendar — ne zamerite — prepapricirano. Tudi naslednje pisavo v rečenem članku ne moremo odobravati, ker more preje škodovati, nego koristiti v navstvenem obziru. Taka pisava more vzburi domišljijo mlade, neizkušene, do lahkomišljenosti morda malo nagnjene in vrhu tega radovedne deklice. Pred par leti izdal je g. A. Bremic „Jurjev Koledar“ v katerem je bil med drugim pripoveden spis o istem predmetu, govoreč o „zaslužkih“ v Aleksandriji, o istini „da se tam ni treba sramovati“, o „porodih“ o „šenkah“, o „živeti na vero“ itd. itd. Kak je bil nasledek temu spisu? Obča obsodba, od desne in leve. Ta spis je bil grob „Koledarju“ in — „Jurju s Pušom“. Priznavamo, da o tem žalostnem predmetu je treba obravnavati, a stori naj se na svojem mestu in primer-nim potem, ne pa javno. To je naša misel. Bog ne daj, da bi mi kaj tacega pisali: to bi bil vrišč!

Posojilnica in hranilnica v Kopru doposlala nam je svoj letni račun za šesto upravno leto 1889. Iz tega poročila smo posneli, da je bilo koncem leta 1889 246 združnikov. Vstopilo je med letom 31 novih članov. Delež po 5 gl. je vzdignilo 7 članov. Odpovedanih deležev je 4. Dohodkov je bilo 6870 gl. 25 kr. stroškov pa 6505 gl. 92 kr., gotovine je ostalo 364 gold. 33 kr. Bilanca kaže 24.029 gl. 38 kr. premoženja in ravno toliko dolga. Uradni dan te posojilnice in hranilnice je vsako nedeljo od 9. do 12. ure dopoldne.

Hvalevredno. C. kr. okrajno glavarstvo Litijsko ima čudne pojme o jezikovnej ravnopravnosti. Na slovenske uloge župnijskih uradov odgovarja dosledno nemški. Na uljudno prošnjo jednega župnijskega urada, naj bi rečeno c. kr. okrajno glavarstvo slovenske uloge reševalo v slovenskem jeziku, zagovarjalo je glavarstvo svoje čudno — nek drug izraz bil bi primernejši — postopanje se še bolj čudno argumentacijo, da je nemščina s slovenščino enakopraven jezik. Ta je pa res lepa. Mi smo do sedaj mislili, da enakopravnost zahteva, da se slovenske uloge reševajo slovenski, nemške pa nemški. C. kr. Litijsko okrajno glavarstvo nas ja drugače poučilo: v zmislu jezikovne ravnopravnosti reševati je slovenske uloge nemški, nemške pa tudi — nemški. Rezultat: vse nemški. Zdaj pa res vidimo, da človek nikoli vsega ne ve. Toda vrli župnijski uradi v Zagorji, na Vačah, v Čemšeniku, pri sv. Lambertu, na sv. Gori, na Savi in v Hotiči, zavedajoči se nedotakljivih svojih pravic, so se naveličali iskati teh pravic pri c. kr. okr. glavarstvu, ter so se obrnili naravnost do deželne vlade Kranjske s prošnjo, dobro podprto po državnih osnovnih postavah: „Visoka c. kr. deželna vlada blagovoli na primeren način naložiti slavnemu c. kr. okrajnemu glavarstvu Litijskemu, da nam odpošilja odloke

in dopise v slovenskem jeziku“. „Slov. Narod“ pristavlja tej vesti: Z odkritosrčnim veseljem pozdravljamo ta korak, nadejajoč se, da omenjeni častiti župnijski uradi dobe posnemalcev po vsem Slovenskem, kjer se ne izvršuje § 19. drž. tem. zak., in pričakovati moramo, da opravičena ta prošnja ne bo brezuspešna.

„Narodne tiskarne“ občni zbor bil je v Ljubljani dne 30. p. m. Predsednik dr. Ivan Tavčar je konstatoval v svojem nagovoru, da se stanje tega društva vztrajno boljša. Denarni promet znašal je v letu 1889. 72.006 gl. — za 4.011 gl. 16 kr. več, nego prejšnje leto.

O detomori. Lahonske časnikarske kavke v Trstu čestokrat presežajo same sebe v nesramnosti. Zloglasni „Mattino“ priobčuje članek baveč se z detomori in njih povodi ter o pravičuje detomor tako le: Zapeljana mati videč se onečlašeno in zapuščeno, imajoč pred seboj otroka, sad pregrešne zveze, misli sama pri sebi: ako jaz ne umorim tega otročiča, umori mi ga lakota tedaj . . . (umorimo ga)! Enaki časniki vodijo v Trstu javno menjenje in uče ljudstvo moralnosti.

Knjižnica družbe sv. Cirila in Metoda. IV. zvezek. Junaki 1. knjižica. Ta knjižica more se kupiti pri načelništvu Tržaške možke podružnice. Cena 25 kr.; 100 izvodov vkup 20 gl.

„Politični katekizem za Slovence“. Spisal pok. monsignor Andrej Einspieler. Za sedanje razmere preuredil in pomnožil Filip Haderlap. Knjižica ta podaje v lepem in lahkomumljivem jeziku pouk o političkih in javnih vprašanjih. Mi jo našemu priprostemu ljudstvu prav toplo priporočamo.

„Slovanskega Sveta“ 6. številka je izšla z nastopno vsebino: Obče položenje in Slovenci. — O kritiki dr. Mahnič. — Slovencem. — Delajmo! — Ruske drob-tinice. — Slovenskim bratom v Galiciji na pomoč. — Dopis iz Trsta. — Pogled po slovanskem svetu. — Književnost.

„Učiteljskega Tovariša“ 7. številka izšla je z naslednjo vsebino: Naše vdovsko društvo. — Cenjenemu slov. učitelstvu! — Nekaj črtic iz šolskega življenja v Kamniku v minulih stoletjih. Zrno do zrna-pogača! — Knjiga slovenska. — Ukazi in odredbe šolskih oblastev. — Književnost. — Vprašanja in odgovori. — Dopisi: Iz Ljubljane; Z Goriškega; Iz Primorja; Iz Krpanja. — Vestnik „Pedagogičkega društva v Krškem“. — Vestnik. Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Denašnjemu listu pridejana je priloga lekarnarja G. Piccolija v Ljubljani.

RAZNE VESTI.

V Temešvaru obsodili so loterijskega sleparja Farkasa in njega tovariša Szobovicsa in Püspöky-ja vsacega na 8 let zapora, gospo Felkessy na dve leti ječe in kolektanta Hergatta na tri leta zapora.

Bosanski bataljon na Dunaju. Kakor se čuje premestili bodo v jeseni tekočega leta jeden bosanski bataljon na Dunaj. Namestili bodo te sinove nove Avstrije v „Alsercaserne“. Ker je moštvo mohamedanskega veroizpovedanja, priredili mu bodo posebno sobo za molitve.

Srbsko posojilo. Subskripcija za novo srbsko posojilo imela je v Parizu ugoden vspeh, prijave so morali skrčiti za 50 od sto. Novo posojilo ima namen zadovoljiti zahteve srbske železniške prometne družbe in da se poplačajo tudi drugi dolgovi srbske vlade.

Ogrske razmere. Madžarska občina Čombord slovela je do sedaj po svojem rizlingu, a sedaj bode zaslovela po svojih dveh nočnih čuvajih. To sta brez dvojbe dva jako prebrisana moža. Oropata nekega domov vračajočega se krošnarja, a poleg tega ne pozabita svojih službenih dolžnosti; zahtevata namreč od uboščeka, da pokaže svoje dokumente. Da jih pa pokazati ni mogel, je čisto naravno, ker sta mu jih

ona dva ravnokar siloma odvzela. Sumljive ljudi, koji nemajo predpisanih dokumentov, je pa treba zapreti — in o d p e l j a l a s t a g a v z a p o r. Ali vsaka stvar pride enkrat na dan: prišle so tudi neke tatvine, katere neso bile čisto neznanne vzglednima nočnima čuvajema.

Za počitek ob nedeljah. Nedavno bil je v Budimpešti ljudski shod, pri katerim so vzprejeli nastopno resolucijo: Shod izjavlja, da je po vladi izdelani postavni načrt glede nedeljskega počitka nezadosten in zahteva, da se delo ob nedeljah principijelno prepove in da se izjemoma le tam dovoli, kjer v naravi dotičnega prometa ležeče ovire neobhodno zahtevajo, da se delo tudi ob nedeljah nadaljuje in kjer zahtevajo javne koristi, oziroma koristi celi teden težko delujočega ljudstva. Predsedniku shoda se nalaga, da predloži ta sklep ministru za trgovino.

Kaj je „nona“? Nekateri menijo, da je ta bolezen le neka, posebno huda vrste influence; drugi pa zopet, da je neka posebna vrsta „pelagre“, katera nastaja po življanju slabe turšičine moke.

Gospodarske in trgovinske stvari.

Borza.

(Dalje glej štev. 21.)

Nekak borzni posel je tudi takozvana arbitraža (primerjanje raznih kurzov). Arbitraža se namreč naslanja na nejednakost cen t. j. kupuje se v kraju, kjer so cene nizke, a prodaje v kraju, kjer je blago drago. Arbitraža ni radi tega nikako zlo, kajti sloni na prav poštenj podlagi. Z arbitražo se spekulira samo z robo, kar je jako jednostavno, v tem ko računa spekulacija tudi na prihodnost, na nekaj negotovega. Ako slutim, da bode čez mesec dni ta ali ona roba dražja, nego danes ter je nakupim po sedanjih nizkih cenah, da jo v prihodnje prodajem čim ceneje mi je možno, tedaj spekuliram in počenjam pošteno; nikdo mi ne more radi tega zameriti, kajti sam stavim v pogibelj svoje imetje ter imam pravico do nekoliko dobička. No, drugači je, ako spekuliram v svojem poslu, in drugači, ako mi spekulacija postane navada in posel; zadnja ni več spekulacija, ampak nevarna hazardna igra. Uprav tako nevarno počenjanje je nekaterim posel in borza je že marsikacega milijonarja z enacim počenjanjem pripravila na beraško palico ali nevednega nepridiprava učinila bogatašem.

Pri vsem tem je pa borza v obče velike važnosti. Na njej dobivajo vrednostni papirji stalne cene in kapitalist lahko zve, v katere papirje lahko spravi svojo glavnico. Posebno je potrebna borza danes radi razvoja kredita, raznih podjetij in trgovine; na borzi se v obče spozna gospodarsko stanje kacega naroda, finan-cijalno stanje držav in podjetij — po borzi se navadno ravna tudi politički odnošaji v državi.

Z druge strani pa pohlepnost po dobičku pretvarja borzo v trkališče najhujših strasti. Osebito se godé velike nepravilnosti pri diferencialnih poslovi borze; čestokrat kupuje človek, ki nema niti stotaka v žepu, na tiščočine vrednostnih papirjev in prodaja na tiščoč državni papirjev človek, ki nema nijednega. Ta sodrta laže, slepi in vara ter si prizadeva, da povišajo ali znižajo borzne kurze povoljno svojim interesom. Čestokrat zgrabi te volkove ob pravem času v roke kaznilna oblast, a večkrat se jej tudi izvijejo. Svoje nesramno sleparijo vedó kaj dobro širiti tudi v javnosti. Kadar so namreč dosegli, da je cena tem ali onim papirjem se znižala, hvalijo in priporočajo je lehkovernemu občinstvu, koje večkrat preslepé, da papirje kupuje in dobiček daja tem nesramnim spekulantom. Radi česar se je zadnji čas poslovanje na borzi postavilo pod državino pregledstvo; nekateri tudi gorko priporočajo državnim oblastim, da zakonito celoma prepovejo diferencialne poslove.

V izkazu borznih kurzov ali tečajev nahajamo dve rubriki, nad jedno je zapisano „novce“ nad drugo „roba“. Kaj to pomeni? Z besedo „novce“ (denar) hoče se reči, da kupec želi za svoto, v tej rubriki naznačeno, kupiti dotičen papir, a prodajalec zahteva ceno, ki je navedena v predalčku „roba“. N. pr. Za avstrijsko zlato rento nominalne vrednosti 100 gold. stoji v predalčku „denar“ gold. 110.05 a v predalčku roba gold. 102.05. To pomeni: da se za dotični vrednostni papir nudi gold. 110.05 a zahteva se zanj gl. 102.05.

S tem smo nekoliko opisali poslovanje in važnost borze. Z večine smo se naslanjali in marsikaj posneli iz znamenite hrvatske knjige Dr. Bl. Lorković: „Počela političke ekonomije“, koje je lani izdala „Matica Hrvatska“ in brez katere bi ne smel biti noben tudi slovenski trgovec in sploh razumnik. Na kratko se hočemo tudi dotakniti neke znamenite novejšje prikazni na borzah, namreč takozvanih kartel, ki so za narodno gospodarstvo že velike važnosti, osebito pa ceniških in produkcijskih kartel. Iste so zavzele po časnikih in knjigah že važno mesto pod raznimi imeni: koalicije, zveze, zadruga itd. O notranji uredbi kartel nam ni mogoče dosti zvedeti, kajti interesovani krogi držé to tajno. Namen kartel je določiti raznemu blagu stalne cene; radi česar to napravo nekateri hvalijo, a ima tudi sovražnikov, ki jo smatrajo za obče nevarno.

Kartele so navadno mejnarodne, kajti samo tedaj imajo veljavo in so sploh umestne. Berolinski časnik „Industrie“ našteva 1889. leta 11 mejnarodnih kartel. Obstoje pa tudi deželne kartele. Omenjeni časnik našteva na Nemškem 5 kartel za rudokopstvo, 26 za industrijo sè železom in družimi kovinami, 4 za malo obrtnijo itd. V Avstro-Ogerskeje obstoje 4 kartele za kopanje premoga, 12 kartel železa in kovin, 4 za prejo in tkanje, 6 za kame-nje in prsti in 11 družih kartel. Iz tega se vidi, da se je to novo borzno poslovanje zadnja leta razširilo; iste se narejajo pa zvečine za prvine ali za obrtne izdelke.

Bistveno kartele neso družega, nego zveza več kapitalistov z namenom, umetno obdržati raznej robi stalne cene ter iste povišati. Hočejo namreč urediti izdelovanje in proizvajanje razne robe ter jim določiti minimalne cene. Proizvajati in izdelovati se sme le toliko, kolikor zavezanci določé. Ako bi na pr. vsled ponehanja zgradeb železniških prog, parobrodov ali vojskinega materijala imela pasti radi prevelikega proizvajanja cena železu, dotični obrtni krogi se morejo obraniti pred krizo ako sklenejo kartelo.

Čestokrat se pa kartelne koalicije ali zveze pretvarijo v golo spekulacijo z namenom, svojevoljno zvečati cene blagu ter si napraviti nekak monopol dotičnega blaga. To spekuliranje prouzroči čestokrat, da cene nenavadno narasejo ali padejo. Enak nenaden preobrat se je zgodil n. pr. l. 1887. na Francozkem. Kapitalisti so namreč se zavezali ter omejili kopanje bakra; oni baker, ki je bil še v prometu, hoteli so ga pokupiti in monopolizovati; namero so izvršili a še neso bili zadovoljni z dobičkom. Tirali so stvari do skrajnosti a slednjé so se opekli, kajti naposled zveza sama ni mogla več kupovati bakra, ki jim je dohajal radi večje produkcije in cena bakru je hipoma globoko padla.

(Konec prih.)

Dunajska borza.

1. aprila.

Enotni drž. dolg v bankoveih — — — — —	gl. 87.50
„ „ „ „ „ v srebru — — — — —	„ 87.60
Zlata renta — — — — —	„ 110.50
5% avstrijska renta — — — — —	„ 102.55
Dolnice narodne banke — — — — —	„ 935.—
Kreditne dolnice — — — — —	„ 308.—
London 10 lir sterlin — — — — —	„ 119.40
Francooski napoleondori — — — — —	„ 9.45 ¹ / ₂
C. kr. cekini — — — — —	„ 5.68
z emške marke — — — — —	„ 58.65

Zahvala

Vsej onej gospodi, katera je sodelovala pri našem koncertu dne 30. pr. m., v prvi vrsti pa gospodom tamouršem in gospodičinam Mariji Hvalovej, Mariji Majeenovej in Ani Ume-kovej izrekamo najprisernejšo zahvalo.

V Trstu, 2. aprila 1890.

Pevski odsek
„delal. podpor. društva“.

Sl. občinstvo

opozarja se na pekarno gospoda

F. Jerška,

št. 21. v Trstu Corsia Stadion št. 21

v kateri se dobiva vsakovrstno fino in prosto pecivo, moko, kvas itd.

Ob enem opozarja se sedaj za

VELIKONOČ

na veliko zalogo vsakovrstnega peciva
Naročbe izvršavajo se jeftino in dobro.

TRZASKA HRANILNICA

Sprejemlje denarne vloge v bankovcih od 50 doč. do vsakega zneska vsak dan v tednu razun praznikov, in to od 9-12 ure opoldne. Ob nedeljah pa od 10-12 ure dop. Obresti na knjižicah. 3%
Plačuje vsak dan od 9-12 ure opoldne. Zneske do 100 gld. precej, zneske preko 100 do 1000 gld. mora se odpovedati 3 dni, zneske preko 1000 gld. pa 5 dni prej.
Ekomptuje menjice domicilirane na tržaskem trgu po 1/4%
Posojuje na državne papirje avstro-ogrske do 1000 gld. po 5%
višje zneske od 1000 do 5000 gld. v tekočem računu po 4 1/2%
Večje svote po dogovoru.
Daje denar proti vknjiženju na posestva v Trstu. Obresti po dogovoru.
Trst, 15. februarja 1890. 7-24

Posilja blago dobro prav. jevo in poštine prosto

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

priloga se v ljudno pri visoko častiti duhovščini v napravo cerkvenih posod in orodja najnovjše oblike, kot: monstranc, kelihov itd. itd. po najnižji ceni.

Stare reči popravi, ter jih v ognji pozlati in posrebrati. Na blagovoljno vprašanje radovoljno odgovarja. 24-14

Posilja blago dobro spravljeno in poštine prosto!

Vaše blagorodje!

Priporočam Vam svoje sladke Debrečinske salame in klobase . . . kl. gl. 1.20
Paprika-slanino . . . " " .64
Rožno papriko . . . " " 1.—
Liptauski sir . . . " " .60
Borovičko . . . lit. " 1.—
Konjak (madžarski) . . . lit. " 1.80
Sok od jagod (Preiselbeeren-Compot) . . . kil. gl. .60

V zabojih od 5 kil s poštnim povzetjem.

Z največim spoštovanjem
Gustav Petrovický.

Miskolecz Ogrska kazinecky utza 18.
Kedor pošlje denar naprej, ubori pošiljatev franko!

Snovij za obleke.

Peruvien in Dorsing za višje duhovenstvo predpisane snovij za uniforme c. kr. uradnikov, tudi za veterane, gasilna društva, telovadce, livreje.

Sukna za biljarde in igralne mize, loden tudi nepromočljiv za lovske sukne; pralne snovij, v plaidi za potovanje od gl. 4-12 itd. Vse to se dobi ceneje nego kje drugod in najboljše, trpežne kvalitete.

Joh. Stikarofski v Brnu (Brünn)

Največja zaloga Avstro-Ogrske. Vzorci franko. Za gospode krojače knjige z najraznovrstnejšimi in najlepšimi vzorci. Pošiljate s povzetjem čez 10 gld. franco. Pri mojej stalnej zalogi v vrednosti 200.000 gl. in pri mojej svetovnej kupčiji se razume ob sebi, da mi ostane mnogo odrezkov; ker pa ne morem razpošiljati odrezov, vzamem tako naročene odrezke rad nazaj, ali jih zamenjam z drugimi, ali pa vrnem donar. Barvo, dolgot in ceno treba je napovedati kadar se naroča take ostanki.

Korespondencija v nemškem, madžarskem, češkem, polskem, italijanskem in francoskem jeziku. 13-20-5

Assicurazioni generali.

v Trstu

(društvo je ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja posebno pa: na zavarovanje proti požaru - zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavnica in rezerva dne 31. decembra 1888. f. 38,369,819 10
Premije za poterjati v naslednjih letih f. 23,202,774 10

Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1888 f. 110,813,920 80

Plačana povračila:

a) v letu 1888 f. 9,877,592 55

b) od začetka društva do 31. decembra 1888 f. 217,257,394 75

Letni računi, izkaz dosedaj plačanih odškodvanj, tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančnejša pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva: Via della Stazione v lastnej hiši. 4-12

Vaše blagorodje!

Usojam si Vam priporočati svoj ogrski desertni sir (izvrstni ovčji sir s karpatskih pašnikov) v ploščah in najfinijem zavitku in v originalnih poštnih zabojih od 5 kil, v katerem je 72 komadov za 4 gld. 80 kr. n. vr., po poštnem povzetju franco po celej Avstriji.

Prosimo, da se ne zamenja moj Liptauski ovčji sir s karpatskih pašnikov se sličnim dunajskim, ronakovskim in manjskim pivskim sirom, kateri je iz kravjega mleka.

Z največim spoštovanjem

Gustav Petrovický,

Miskolecz, Ogrska, kazinecky utza 18.

Štev. 6749.

IV. 659 77.

Razglas.

C. kr. za mesto del. okr. sodišče v Ljubljani naznanja, da se je na prošnjo dedičev Josipa Rebola, zastopanih po kuratorji g. Emilu Gutmanu v Ljubljani in pooblaščenca g. dr. Papeži v Ljubljani dovolila prostovoljna dražba gozdnega lesa parcele št. 376, zemlj. ulož. št. 37, davčne občine Gameljne, ki meri 16 oral in 474 □ sežnje, v kolikor sestoji iz smrek, borovcev in jelk, debelih 10 palcev jeden meter nad zemljo ter se je določil dražbeni dan

21. aprila 1890

in, če potreba, na sledeče dneve, vselej dopoldne od 10. do 12. ure in popoldne od 3. do 5. ure na lici mesta parcele št. 376 v Gornjih Gameljnah.

Dražbeni pogoji, po katerih mora vsak dražbenik pred ponudbo uložiti pri dražbenem poverjeniku 300 gld. varščine, morejo se ogledati pri tukajšnjem sodišču, potem pri g. Emilu Gutman-u, c. kr. pristavu c. kr. finančne prokurature v Ljubljani, in v pisarni g. dr. Papeža v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 22. marca 1890.

J. PSERHOFER'S

Apotheke zum „goldenen Reichsapfel“

WIEN - Singerstrasse N. 15 - WIEN.

Kričistilne, nekdanje imenovane univerzalne kroglice, zaslužijo po vsej pravici to poslednje ime, kajti obilo je boleznj, pri katerih se pokazalo te kroglice svoj izvrstni učinek. Desetletja sem razširila se so te kroglice na vse strani, zapisujejo jih zdravniki in gotovo je malo družin, v katerih ne bi bilo male zaloge tega domačega pripomočka.

Jedna škatlica z 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatlic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr. Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati porto, in stane: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kot jeden zavitek se ne pošilja).

Prosimo, da se izrečno zahteva

„J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatlice isti podpis J. Pserhofer v rdečih pismenih, katera je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja 1 posodeca 40 kr., prosto poštine 65 kr.

Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčnemu kašlju itd. 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog, škatlica 50 kr., poštine prosto 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštine prosto 65 kr.

Življenska esenca (Pražke kapljice) proti pokvarjenemu želodecu, slabemu prebavljenju, stekleničica 22 kr.

Angleški čudežni balzam, steklenica 50 kr., mala stekleničica 12 kr.

Fijakerski prašek, proti kašlju itd. 1 škatlica 35 kr., poštine prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešuje rast las, škatlica 2 gld.

Univerzalni plašter prof. Stendela, domače sredstvo proti ranam, ules-m itd., posodeca 50 kr., poštine prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, izvrstno domače sredstvo proti posledicam slabe prebave, 1 zavitek 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge farmacevtske specialitete, ki so bile po vsih avstrijskih časopisih oznanjene. 8-12

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovem ali povzetju.

Pri dopošiljavi denarja po poštni nakaznici, stane porto dosti manj kakor po povzetju. 5-12

Ta fabrika izdeluje po jako nizkih cenah orglje za cerkve in harmonije. krasno vglazeno in solidne konstrukcije. Pogoji plačevanja so lahko prav ugodni. Kataloge in cenike dobiva se gratis. Ta zavod izdelal je v dobi 16. let blizu 300 orgelj, mej katerimi je bilo dosti prav velikih. 6-20
To dokazuje najslabje zmožnost zavoda in njega reelnost.

Osem svetinj.
Najboljše ročne harmonike
se 1., 2. in 3. vrstami tipk, orkester-harmonike z jeklenimi glasili in usnjatim mehom, lastnega izdelka, kakor tudi glasbila vseh vrst: vijoline, citre, piščale, klarineta, trompete, lajne, orgljice z okretalom, ustne harmonike, okarine, lajnice, arystone, orgljice za ptice, albumi z godbo, kozarce za pivo in vino, necesorje za dame z glasbilo itd. v tvornici harmonik 20-20

Ivana N. Trimmel-a
na Dunaji, VII., Kaiserstrasse 74.
Ceniki zastoj in poštine prosti.

Najboljše 1-40
Brnska sukna
razpošilja po originalnih tovarniških cenah
tovarna finega sukna
Sigel-Imhof
v Brnu.
Za elegantno pomladno in poletno moško obleko zadosti je 1 odrezek v dolgoti 3-10 metra, to je 4 Dunajski vatli
1 odrezek iz pristne ovčje volne velja:
gld. 4.80 iz navadne
gld. 7.75 iz fine
gld. 10.50 iz jako fine
gld. 12.40 iz najfinejše
Nadalje so v največji izbiri: s svilo pretkana grebenasta sukna, blago za ogrtače, lodon za lovec in turiste, peruvienne in tosking za salonske obleke, prepisana sukna za gg. uradnike, blago iz sukanca za moške in dečke, ki se sme priti, pristna piqué-gilet-blaža itd. — Za dobro blago, natančno odgovarjajoče in točno dopošiljatev se jamči. Uzorci zastoj i franko.

La Filiale della Banca Union TRIESTE

s' occupa di tutte le operazioni di Banca e Cambio - Valute.

a) Accetta versamenti in Conto corrente, abbonando

PER BANCONOTE:	PER NAPOLEONI:
3% c. prev. di 5 g.n.	2 1/2% c. prev. di 20 g.n.
3 1/2% " " " " " " " "	3 " " " " " " " "
3 3/4% " " " " " " " "	3 1/4% " " " " " " " "
3 1/2% " " " " " " " "	3 1/2% " " " " " " " "
3 1/2% " " " " " " " "	3 1/2% " " " " " " " "

Il nuovo tasso d'interesse principierà a decorrere sulle lettere di versamento in circolazione dal 1 e 8 Marzo 1890 a seconda del relativo preavviso.

In Banco giro abbonando il 2 3/4% d'interesse annuo sino a qualunque somma; prelevazioni sino a f. 20,000, a vista verso chèque; Importi maggiori preavviso avanti la Borsa. — Conferma dei versamenti in apposito libretto.

Conteggia per tutti i versamenti fatti a qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.

Assume sui propri correntisti l'incasso di conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna, Budapest ed altre principali città, rilascia loro assegni per queste piazze, ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.

b) S'incarica dell'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise, nonché dell'incasso di assegni, cambiali o coupons, verso 1/8% di provvigione.

c) Accorda ai propri committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie, e ne cura gratis l'incasso dei coupons alla scadenza.

d) Vende le Lettere di pegno 4 1/2% e 5% della Banca Commerciale Ungherese di Pest e le lettere di pegno 4% dell' i. r. priv. Banca Ipotecaria austriaca di Vienna. 7-24

Trieste, 24 Febbrajo 1890.

Suknene tvari

razasilje za gotovo ili pouzetjem za jako jeftine cene i samo dobre vrsti

3.10 m za 1 odielo samo	for. 3.30
3.10 " " " " " "	" 4.60
3.10 " " " " " "	" 6.80
3.10 " " " " " "	" 12.—
3.10 " " " " " "	" 15.—
2.10 " " " " " "	" 6.—
2.10 " " " " " "	" 9.—
1.00 " darovac	for. 2.20-3.20
6.30 " kangarn za prati	for. 2.80

Tvornica i skladišče sukna

E. Flusser u Brnu

Dominikanski trg 8.

Uzorci badava i franko.

1-20-8